

Handläggare
Ann Gardeström
Telefon: 08-50825411

Till
Socialnämnden

Familjehemsplacerade barn

Svar på remiss på skrivelse från Roger Mogert (S) om
Familjehemsplacerade barn

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden hänvisar till detta tjänsteutlåtande som svar på rubricerad skrivelse.
2. Omedelbar justering

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Fredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning

Roger Mogert (S) hänvisar i sin skrivelse till den forskning om familjehemsplacerade barn som visar att placerade barn och unga är en utsatt grupp som samhället har ett särskilt ansvar för. I skrivelsen föreslås att staden måste stärka brukarinflytandet och anpassa verksamheterna ytterligare till dem de är till för. Målet för detta bör enligt motionären vara att öka placerade barns och ungas möjligheter att få sina behov tillgodosedda.

Förvaltningen arbetar för att placerade barn och unga ska bli lyssnade till och få sina behov tillgodosedda och anser att det är ett prioriterat område att följa upp. Förvaltningen har sedan 2009 haft i uppdrag att arbeta för en ökad kvalitet i familjehemsvården.

Socialnämnden har i kommunfullmäktiges budget för 2014 bl.a. fått i uppdrag att tillsammans med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden fortsätta utveckla former för uppföljning av

placerade barn och unga och säkerställa att uppföljning sker på ett likartat sätt i staden.

Ärendet

Socialnämnden har från kommunstyrelsen fått på remiss skrivelse från Roger Mogert (S) om familjehemsplacerade barn (dnr KS 325-317/2014). Övriga remissinstanser är utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna Bromma och Hägersten-Liljeholmen. Remisstiden sträcker sig till den 27 maj 2014.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor, strategiska enheten. Samråd har skett med utbildningsförvaltningen.

Ärendet

Roger Mogert (S) hänvisar i sin skrivelse till den forskning om familjehemsplacerade barn som visar att placerade barn och unga är en utsatt grupp som samhället har ett särskilt ansvar för. I skrivelsen föreslås att staden måste stärka brukarinflytandet och anpassa verksamheterna ytterligare till dem de är till för. Målet för detta bör enligt motionären vara att öka placerade barns och ungas möjligheter att få sina behov tillgodosedda. Skrivelsen hänvisar till att det finns många olika typer av uppföljning idag, men att barnens egna upplevelser av placeringar saknas.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har sedan BUSS-utredningen 2009 haft i uppdrag att arbeta för en höjd kvalitet i stadens familjehemsvård. Ny lagstiftning började gälla den 1 januari 2013 för stärka stödet och skyddet för barn och unga. Nya riktlinjer för familjehemsvården antogs av kommunfullmäktige i januari 2014. Socialstyrelsen har tagit fram en handbok som ska vara ett komplement till de föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2012:11) som började gälla den 1 oktober 2012. Socialförvaltningen har i kommunfullmäktiges budget för 2014 bl.a. i uppdrag att tillsammans med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden fortsätta utveckla former för uppföljning av placerade barn och unga för att säkerställa att uppföljning sker på ett likartat sätt i staden. På individnivå följs alla placerade barn och unga upp via genomförandeplaner och uppföljningsdokument. Förvaltningen arbetar på olika sätt för att säkerställa kvaliteten bl.a. genom att i samarbete med stadsledningskontoret utveckla ett statistiksystem och förändringar av Paraplysystemet samt ett system för utförardokumentation, ParaDifo.

Barn och unga ska bli lyssnade till, barn och unga får information om varför de är placerade

Förvaltningen har tagit fram ett informationsmaterial med broschyrer särskilt riktade till barn. Förvaltningen har även tagit fram en bok för yngre barn ”Theo flyttar” som är tänkt att delas ut till alla yngre barn som placeras eller är placerade i familjehem.

Lagstiftningen och FN:s barnkonvention är tydliga när det gäller barns rätt att bli lyssnade till och få information. Staden har i de reviderade riktlinjerna för familjehemsvård förtydligat och understrukt vikten av att alla barn får göra sin röst hörd. Många barnsekreterare och familjehemsinspektörer har gått utbildning i att samtala med barn. Inom ramen för de särskilda statsbidragen för kompetensutveckling av barn och ungdomsvården kommer stadsdelsförvaltningarna kunna söka medel för utbildning i ”Samtal med barn”.

Förvaltningen anordnar för andra året i rad en utbildning för familjehemsinspektörer i att handleda familjehem. Syftet med utbildningen är att förstärka kompetensen i att stötta familjehemmen så att varje placerat barns behov blir tillgodosett.

Barn och unga får stöd i skolarbetet

Förvaltningen bedriver sedan början av 2013 SkolFam i projektform i samverkan med utbildningsförvaltningen. SkolFam är en arbetsmodell med stöd av forskning som har visat att familjehemsplacerade barns skolresultat och övriga utveckling kan förbättras genom ett systematiskt arbete och aktivt samarbete mellan skola, socialtjänst och familjehem.

SkolFam Stockholm omfattar 29 barn. Det är 22 grundskolor, 9 stadsdelsförvaltningar och 30 handläggare inom familjehemsvården (barnets socialsekreterare och familjehemsinspektör) och 26 familjehem som medverkar i SkolFam. Om projektet visar sig framgångsrikt är ambitionen att modellen ska bli permanentad med flera team och omfatta alla barn inom målgruppen (6-12 år) som är placerade av Stockholms stad.

Medvetenheten om skolans betydelse för ett bra vuxenliv har betydelse för uppföljning av placerade barns och ungas skolgång. Erfarenheterna från SkolFam sprider ringar på vattnet till både skolpersonal och socialtjänstens personal. Ytterligare ett projekt, bokpaket till familjehemsplacerade barn, syftar till att öka läsförståelsen och medvetenheten om läsandets betydelse till familjehem och socialtjänst.

Barn och unga har tillgång till hälso- sjuk- och tandvård

Barnhälsovårdsenhet syd inom Stockholms läns landsting har bedrivit ett utvecklingsprojekt för att förbättra barnhälsovården för familjehemsplacerade barn i länet. Arbetet har bedrivits i samverkan med socialförvaltningen och kommer att resultera i ett vårdprogram för barnhälsovården med tydliga rutiner för att uppmärksamma placerade barns psykiska och fysiska hälsa.

Barn och unga känner trygghet i sitt familjehem

De nya riktlinjerna föreskriver att alla barn ska få besök av sin särskilt utsedda socialsekreterare minst fyra gånger per år. Barnet/den unge ska veta vem som är den utsedda socialsekreteraren och ha kontaktuppgifter till henne/honom. Alla barn ska erbjudas enskilda samtal med sin socialsekreterare, utanför familjehemmet om barnet/den unge vill det. Efter tre års placering i samma familjehem ska socialtjänsten överväga om vårdnaden ska flyttas över till familjehemmet.

Familjehem med placerade barn under 6 år erbjuds föräldrastöd genom Duvnäs föräldrastöd. Stöd i anknytningen är ett beprövat sätt att stötta familjehem och förebygga sammanbrott.

Barn och unga har kontakt med sina föräldrar och syskon

Forskningen visar att bibehållen kontakt med syskon är särskilt viktigt för barn som är placerade. Riktlinjerna betonar socialtjänstens skyldighet att se till att kontakten med släkt och anhöriga bibehålls. Inom tre stadsdelsförvaltningar (Rinkeby-Kista, Södermalm och Skärholmen) pågår projektet ”Tre-D” (det tredelade föräldraskapet) där föräldrars och vårdnadshavares behov av stöd kartläggs. Projektet arbetar vidare med att initiera metoder i att ge stöd till föräldrar till familjehemsplacerade barn.

Barn och unga bemöts med vänlighet och respekt

Alla familjehem ska utredas enligt riktlinjer och föreskrifter/allmänna råd. Resursteamerna inom socialförvaltningen har tillsammans med en arbetsgrupp från stadsdelsförvaltningar tagit fram en moderniserad modell för djupintervjuer som testas i ett antal förvaltningar. Modellen ska vara utvärderad i november 2014. Syftet är att hela staden ska använda en och samma beprövade och kvalitetssäkrade modell för intervjuer av blivande familjehemsföräldrar. Alla familjehem som anlitas ska vara utbildade enligt BraFam, socialstyrelsens modell för utbildning av familjehem.

Barn och unga kan påverka beslut som rör deras vardag

Barn och unga som berörs av beslut inom socialtjänsten ska få information om vad det innebär för dem och hur de ska göra för att påverka handläggningen av ärenden som rör dem. Samtliga riktlinjer som förvaltningen ansvarar för ska innehålla skrivningar om barns och ungas rätt till information och inflytande i beslut som rör dem eller någon närstående till dem.

Barn och unga får förverkliga sina fritids- och kulturintressen

I genomförandeplanen som revideras minst en gång per halvår ska det framgå vilka särskilda intressen barnet/den unge har eller skulle vilja få möjlighet att utveckla.

Bilaga

Skrivelse från Roger Mogert (S) om familjehemsplacerade barn